

Ha a harctevékenység PSZH-on folyik, megkönnyebbül a sebesültek ezred sebesültgyűjtőpontra történő összegyűjtése. A PSZH-ról leszállva történő támadó harcban az ellenség uralgó pontokon, gócjellegűen szervezi a védelmet, így ezen ellenállások során jelentkeznek a sebesültek. Ezen területekre kell összpontosítani az egészségügyi erőket és eszközöket. A sebesülteket szaksegélyben, első orvosi segélyben való részesítés után hátra kell hagyni. Az orvosi ellátás mérvénél feltétlen számításba kell venni azt, hogy az elöljáró a kiürítést az ezred sebesültgyűjtőpontokról mennyi idő múlva tudja végrehajtani. A sebesültek összegyűjtésétől a kiürítésükig különös gondot kell fordítani a megfagyásuk elleni védelemre.

Az igen bonyolult körülmények között végzett hadtápbiztosítás vezetését tovább nehezíti a rádiók csökkent hatótávolsága a terep átszegdeltségéből adódóan. Ebből következően alaposabb szervező tevékenységet, operatívabb, az alegység parancsnokokkal összehangoltabb, szilárdabb vezetést követel az erdős-hegyes terepen folytatott harc időben és teljes mérvben történő hadtápbiztosítása.

4. A hadtápbiztosítás sajátosságai védelemben

a) **A PSZH-k várható kihatása az első lépcsőt képező lövészászóalj védelmi harcára**

A kísérleti gl. z. védelmének méretei — mélységben 2 km-ig, szélességben 5 km-ig terjedő védőkörlet szerint alapjában változatlanok maradnak. Figyelembe kell venni, hogy ezzel egyidejűleg jelentősen növekszik a zászóalj védelmének állóképessége, szilárdsága és tűzereje. A tüzérő növekedése és hatékony kihasználása lehetővé teszi az alegységek közötti hézagok növelését, a zászóalj harcrendjének két lépcsőben történő felépítését. Ezzel nő a védelem rugalmassága és aktivitása.

A zászóalj első lépcsőjében védő századok rendszerint gyalog, a támpontokban harcolnak. Harcukat a peremvonal mögött 400 m-ig kiépített tüzelőállásaikból a PSZH-k összefüggő tűzöve támogatja. A PSZH-k kölcsönösen és a harckocsik támogatásával rejtve, gyorsan váltanak, időközönként tüzelőállást. Ha az alegységeknek nem sikerül a védelem előtt az ellenséget megsemmisíteni, a lövészek a PSZH-k igénybevételével foglalják el a tartalék támpontjaikat vagy gyalog. Valamennyi manővert a lövészek, hk-k és tüzérség egymás kölcsönös támogatásával valósítják meg.

A sajátosságok kihatása a hadtápbiztosításra

— A zászóalj védőkörlete első lépcsőjében levő századok támpontjai peremvonalakban a lövészek gyalog harcolnak. Mögöttük a PSZH-k, a pct. fegyverek és az av. üteg tüzelőállások rendszere helyezkedik el. Következésként a lövészrajok lőszerutánpótlása, azoktól a sebesültek kihordása elsősorban a PSZH-ktől kiépített összekötő árkokon hajtható végre. (Ha van ilyen.)

— A zászóalj védelmi harcát a védőkörlete teljes területének igénybevételével, az eddiginél gyorsabb, határozottabb manőverek végrehajtásával vívja meg. Ennek hatására növekszik a lőszer- és hajtóanyag fogyasztás, valamint a sebesültek viszonylag nagyobb területen és feltehe-

tően decentralizáltabban fognak jelentkezni. Ugyanakkor a helyzetek éle-
sebb változásai és a harc gyorsabb lefolyása következtében tovább szűkül
a lehetőség és az idő a sebesültek kihordására, a lőszer utánpótlására.

— Az egészségügyi veszteség nagyobb hányada feltehetően az új vé-
delmi terepszakaszok elfoglalása és az ellenlökések végrehajtása során,
valamint az ellenség atomcsapásai következtében fog keletkezni. Az egyes
támpontok váltása közben keletkező sebesülteket a raj PSZH az új támp-
pontba kell vigye, miközben egymást kölcsönös segítyben kell részesíteni.

A zászlóalj hadtáp erőket és eszközöket feladataik végzéséhez, vala-
mint megóvásuk érdekében decentralizáltan kell alkalmazni. A vázolt bo-
nyolult körülmények között végzendő hadtápbiztosítás igen alapos szerve-
ző, irányító munkát és jó vezetést követel meg.

**b) A hadtápbiztosítás végrehajtásának sajátosságai, a gl. e. első lépcsőjé-
ben védő gl. zászlóalj védelmi harcában**

A zászlóalj hadtáp megszervezése

*A zászlóalj hadtápalegységek felkészítésének fő tartalma az, hogy ké-
pesek legyenek az ellenség aktív behatása esetén is folyamatos működésre.
Az ellenség várható behatásainak, azok követelményeinek, a zászlóalj al-
egységei várható tevékenységeinek alapos elemzése alapján körültekintő
gondossággal kell a konkrét feladatra az alegységeket felkészíteni. Ehhez
az adott helyzetből kell kiindulni és a lehetőségeket — térkép, terep, te-
repasztal stb. maximálisan igénybe kell venni. Elsősorban a védő- és
munka, valamint technikai eszközöket elő kell készíteni.*

A zászlóalj hadtápalegységek elhelyezése

A sebesültvivőket az ezredtől megerősítésül kapott 1—1 db pc. sebes-
sültszállító gépjárművel a védelem első lépcsőjében levő századtámpont
mögötti terep mélyedésekbe célszerű elhelyezni. A ZSH-t és az ezredtől
a sebesültek kiürítésére váró gépjárműveket a zászlóalj tervezett ellenlő-
kési terepszakasza mögött, oldalt a terep maximális kihasználásával, a ki-
ürítési út közelében, a zászlóalj hadtáp többi alegységeit a terep adottsá-
gaitól függően — a zászlóalj második lépcső, vagy a tartalék közelében, a
védőkörletben, esetleg a mögött decentralizáltan célszerű elhelyezni. A
lehetőségeket dialektikus egységben kell vizsgálni az őrzés-védelmi fel-
adatokkal.

A zászlóalj után- és hátraszállítási utak

A zászlóalj parancsnoka utánszállításra a legfedettebb és gépjármű-
vel is járható, rendszerint csapatutakat jelöli ki a ZSH-től a századok se-
besültgyűjtő pontjaiig, valamint a zászlóalj hadtáp raktáraitól az av. és
rpt. lg., továbbá a PSZH tüzelőállásokig. A könnyen sebezhető pontokon
kerülőutakat, esetleg tartalékutakat kell kijelölni. A lehetőségek szerint
az utakat is elő kell készíteni a kritikus helyeken. A zászlóalj hadtáp elvi
felépítését védelemben a 8. sz. melléklet vázlatban rögzíti.

A zászlóalj hadtápegységek tömegpusztító fegyverek elleni védelme, valamint őrzése és védelme

E kiemelt feladatot a támadás hadtápbiztosítása megszervezésénél ismeretett elvek szerint a konkrét helyzet és lehetőségek maximális kihasználásával kell végrehajtani. Figyelembe kell venni azt, hogy a harcoló alegységek részére végzendő műszaki munkák sorrendjénél előtérbe kerül a tüzelőállások kiépítése, amelynek terjedelmét a PSZH-k jelentősen megnövelik. Ezekből adódóan a hadtáp a fedezékek kiépítésében általában magára lesz utalva. Ezért is bír különös jelentőséggel a zászlóalj hadtáp (gépjárművei) elhelyezési körletének alapos szemrevételezése, melyet ott kell kiválasztani, ahol a z. hadtáp minimális műszaki munkával a legbiztonságosabban elhelyezhető, amelyből az ellenség behatása, betörése esetén gyorsan elfoglalható a tartalék elhelyezési körlet, vagy megkezdhető a harc feladat hadtápbiztosítása.

Anyagi biztosítás a gépkocsizó lövészzászlóalj védelmi harcában

A lőszer, üza. és egyéb anyag fogyasztást, anyagi szükségletet a kísérleti kiképzés során végrehajtásra kerülő lövészetek, gyakorlatok és foglalkozások általánosítható tapasztalatai alapján kell megállapítani. Ennek során természetesen figyelembe kell venni azt, hogy a zászlóalj anyagi eszközeit — az előljáró a lehetőségeitől függően — törekszik a mozgókészlet szintjéig feltölteni. Figyelembe kell venni azt, hogy a védelem ideiglenes jellegű és a támadás az alapvető harctevékenység.

A zászlóalj alegységeinek löszereállítás

Védelemben a z. ellátó SZPK (ZPK HTPH) figyelmét mindig a fő feladatot végrehajtó — a századtámpontot szívósan védő, ellenlökést végrehajtó — alegység folyamatos löszerbiztosítására összpontosítsa. A védelem előkészítése során a tüzelőállásokban kell felhalmozni az ellenség rohamának visszaveréséhez szükséges löszert. A lövész lőszer felhalmozást a PSZH-n célszerű végrehajtani. A rajok löszeresei szükség esetén közlekedő árkon át a PSZH-ból tudnak utánpótlást eszközölni. Azt követően a tűzrendszer helyreállítása időszakában a zászlóalj (ezred) löszerraktár készletéből — a ZPK által meghatározott PSZH-k igénybevételével — szükséges a századok löszertutánpótlását végrehajtani.

A századok löszer- és műszakianyag utánpótlása történhet — ha a helyzet és terep lehetővé teszi — a zászlóalj (ezred) hadtáp szállító gépjárműveivel, valamint kombináltan a PSZH-k igénybevételével is. A lövész századoknak a védelmi harc megvívása során a tartalék, vagy új terepszakaszok támpontjai — szakaszonként történő — elfoglalása időszakát is fel kell használniok lőszer utánpótlásra. Az ellenség által atomcsapással nyitott rés lezárására harcbevett gl. alegység löszertutánpótlását — az esetleges magas radioaktív sugárzás és szennyezett terepszakasz miatt — a PSZH-k esetenkénti kivonásával, feltöltésével célszerű végrehajtani.

A századok és a zászlóalj közvetlenek üzemanyaggal történő feltöltését a zászlóalj hadtápnak az első lépcső századok és azok harcát közvetlenül támogató harc- és gépjárműveinél kezdve, közvetlenül a védelemben

való átmenet után kell végrehajtani. A feltöltés előtt az ellátó SZPK (ZPK HTPH) munkafüzetében végezzen rövid számvetést és a z. technikai helyettesével, az alegység PK-al együttműködve szervezze meg az üza feltöltést, amelyet a rendelkezésre álló összes eszköz igénybevételével kell végrehajtani.

A személyi állomány részére a meleg ételmezt — ha a védelembé való átmenet közvetlen harcérintkezésből történik — hasonlóan, mint a támadó harc során, reggel és este kell kiszolgáltatni. Ebédre a napi norma hideg részét kell kiadni. Az étkeztetés rendjét a zászlóalj parancsnoka szabályozza. A melegételt a z. élm. ellátó raja készíti el, s a meghatározott étel-elosztó pontról az alegység szolgálatvezetők (SZPK h.-ek) vezetésével a rajok saját háti éthordójukba felvételezik. Ezzel egyidejűleg kell kiosztani a hideg ebédet, vizet és egyéb anyagjárandóságot.

Az után- és hátraszállítási feladatokat a támadásnál bemutatott számvetés és a konkrét lehetőségek alapján kell megszervezni és végrehajtani. Mind az ezred, mind pedig a ZPK HTPH-eknek törekedniök kell arra, hogy a z. a kapott feladata időszakára biztosított anyagszállításai az ellen-ség támadásának kezdetéig végrehajtásra kerüljenek. A zászlóalj feltöltését a feladat végrehajtása során a tervezett új — támadásba való átmenet — feladatához az előjáró terve szerint kell előkészíteni és végrehajtani. A feltöltést a zászlóalj szállító gépjárműveinek az alegységek felé végzett folyamatos — lőszer, és amikor lehetőség adódik üza. és egyéb anyagok kiszállítása után időben kell biztosítani.

Gyógyító-kiürítő biztosítás a zászlóalj védelmi harcában

Az első lépcsőben védő gépkocsizó lövész zászlóaljnál hagyományos és vegyifegyverektől az első napon 9—16% egészségügyi veszteséggel célszerű számolni.

A védelmi harc várható gyorsabb lefolyása szükségszerűen veti fel azt, hogy a peremvonalban és a PSZH-k tüzelőállásainak vonalában keletkezett sebesülteket az eddiginél rövidebb időn belül ki kell hordani, s ezt a megszervezés időszakában előkészített közlekedő árkok, terepmélyedések igénybevételével sebesültvivő (kihordó) lánc aktivizálásával szervesen kell megvalósítani. A zászlóalj megerősítésül kapott 1—2 db pc. sebesültszállító gépjárműveit a támadás egészségügyi biztosításánál rögzített elvek szerint célszerű felhasználni. A zászlóalj hadtápegységek elhelyezésével kapcsolatos részben rögzített terepszakaszon célszerű azokat elhelyezni és a sebesültvivők által kihordott sebesülteket azok igénybevételével kell hátraszállítani. A sebesülteket szaksegélyben való részesítés után az e. tagozattól biztosított — a zászlóalj védőkörlete hátsó részén, vagy mögött várakozó — szállító gépjárművekkel kell az ESH-re hátraszállítani. A zászlóalj tartalékában második lépcsőjében keletkezett sebesülteket közvetlenül a zászlóaljsegélyhelyre célszerű kihordani. A sebesültek kihordása során a sebesültvivő állománynak kellő figyelmet kell fordítania a találatot kapott, vagy kilőtt PSZH-ban megsebesültek kellő időben történő kiemelésére is.

A lövészalegységeknél a fedezőbiztosítás során, valamint az új — tartalék támpontok elfoglalása kezdetéig PSZH-n végrehajtásra kerülő ma-

nőverekig keletkezett és még az alegység által elhagyásra tervezett támpontban levő sebesülteket az új támpontba kell szállítani, miközben részükre elvtársi segílyt kell nyújtani. A sebesülteket a manőver során célszerű átadni a pc. sebesültszállító gépjárműnek, vagy a ZSH-nek. Ha erre nincs mód, a szdpk. rádión adott utasítással kérje a pc. sebesültszállító járművet az új támpont PSZH-k tüzelőállásához a sebesültek kiürítése céljából.

Az ellenség által atomcsapással nyitott rész lezárására — a zászlóalj védőkörletben — harcbavetett gl. alegységek PSZH-n keletkezett sebesülteket a harcjárműben kell elvtársi segílyben részesíteni és a lőszerfeltöltésre történő kivonáskor célszerű a sebesültek kiürítését végrehajtani. Ha az ellenség a zászlóalj valamely alegységére atomcsapást mér, a ZSH, mint egészségügyi pont működik, s végrehajtja (vagy résztvesz) a csapás egészségügyi következményeinek felszámolását. A sebesültek kiürítésébe be kell vonni (ilyen esetben) a zászlóalj hadtáp összes üres gépjárművét. A sebesültek és sérültek kihordását alapvetően a zászlóalj törzse által szervezett mentőosztag kijelölt részlege hajtja végre.

A zászlóalj hadtápvezetését a ZPK személyesen, a TÖF rádióhálóján a z. ellátó SZPK-on (ZPK HTPH-on) keresztül valósítja meg. A z. ello. SZPK vezetőtevékenységét a támadás résznel ismertetett elvek szerint valósítja meg. A vezetés eszköze a rádió, a szállító gépjárművek igénybevételeivel személyes összeköttetés. A zászlóalj ello. szpk. (ZPK HTPH) célszerű, ha a megszervezés időszakában az intézkedéseinek kiadásáig és a harc megvívásának kritikus időpontjaiban — az ellenség rohamának kezdetén, a zászlóalj tartalékának harcbavetésekor, és egy-egy század manőverének megszervezésekor — a Z TÖF-i FUG-ban tartózkodik. Ott közvetlen venni tudja a ZPK hadtápbiztosításra vonatkozó utasításait. Azt követően haladéktalanul a hadtápalegység PK-ok felé rövid szóbeli intézkedések kiadása után személyesen irányítja és ellenőrzi a feladat végrehajtását.

A tanulmányban elsősorban azokat a gondolatokat összegeztük, amelyek az összefegyvernemi harc általános törvényszerűségei alapján a páncélozott szállító harcjárművekkel felszerelt gl. z. harcára, s annak hadtápbiztosítására vonatkozóan általánosan érvényesek. A kísérleti kiképzés felszínre hozhat egy sor olyan sajátos törvényszerűséget, amelyek ezen általános törvényszerűségek mellett nem hagyhatók figyelmen kívül. A kísérletet végrehajtó csapatok hadtáptörzseire hárul az a fontos feladat, hogy ezeket a sajátos kérdéseket felismerjék, megfogalmazzák, s megoldásuk rendjét kidolgozzák, abból a célból, hogy a kísérlet befejeztével a hadtápbiztosítás rendszabályait magába foglaló végleges utasítás kialakuljon, s kiadásra kerüljön.